

1605 - Beperkte terugwerkende kracht voor navordering van successierecht

Hof Arnhem-Leeuwarden 31 mei 2016, nr. 15/01509

Art. 66 lid 3 SW 1956

V-N Vandaag 2016/1308
ECLI:NL:GHARL:2016:4208

Hof Arnhem-Leeuwarden oordeelt in hoger beroep dat een ‘herleving’ van de navorderingsbevoegdheid dermate ingrijpend is dat de wetgever expliciet terugwerkende kracht aan art. 66 lid 3 SW 1956 had moeten verlenen om dit doel te bereiken.

Belanghebbende, de heer X, maakt in februari 2014 voor de inkomstenbelasting melding van niet aangegeven vermogen. In deze vrijwillige verbetering staat dat het niet aangegeven buitenlandse vermogen in 1998 is verkregen door vererving van zijn moeder. In geschil is of terecht een navorderingsaanslag successierecht over 1998 is opgelegd. De aanslag is gestoeld op het bepaalde in art. 66 lid 3 SW 1956 dat op 1 januari 2012 is ingevoerd. Rechtbank Gelderland oordeelt dat art. 66 lid 3 SW 1956 geen onbeperkte terugwerkende kracht heeft in die zin dat deze ook geldt voor nalatenschappen waarvoor de twaalfjaarstermijn op 1 januari 2012 reeds was vervallen. De inspecteur gaat in hoger beroep.

Hof Arnhem-Leeuwarden oordeelt dat een ‘herleving’ van de navorderingsbevoegdheid dermate ingrijpend is dat de wetgever expliciet terugwerkende kracht aan art. 66 lid 3 SW 1956 had moeten verlenen om dit doel te bereiken. Het beroep van de inspecteur is ongegrond. Het incidentele hoger beroep van X is ook ongegrond. In aanmerking genomen dat de procedure enkel ziet op een min of meer overzichtelijke rechtsvraag en er over de feiten geen geschil bestaat, is sprake van een niet-bewerkelijke zaak. Voor de proceskostenvergoeding is de rechtbank dus terecht uitgegaan de wegingsfactor 1.

Zie ook:

- Rechtbank Noord-Holland 18 juni 2015, ECLI:NL:RBNHO:2015:4824
- Rechtbank Gelderland 3 november 2015, ECLI:NL:RBGEL:2015:6628
- BA 2015/24.10

Wenk:

- Voor het vaststellen van een (navorderings)aanslag erfbelasting gelden in principe de in de AWR genoemde termijnen. De Successiewet wijkt hier echter op een aantal punten vanaf.
- Artikel 66 lid 3 SW bepaalt sinds 1 januari 2012 voor *buitenlands vermogen*, waarvan niet of onvolledig aangifte is gedaan, dat de bevoegdheid tot het vaststellen van een navorderingsaanslag niet vervalt. Dit leidt tot een onbeperkte navorderingstermijn voor de heffing erfbelasting over (verzwegen) *buitenlands vermogen*. Hiermee wil de wetgever de zogenoemde Edelweissroute bestrijden (zie BA 2015/24.10). Voor die tijd bedroeg de navorderingstermijn 12 jaar (artikel 16 lid 4 AWR).
- In deze uitspraak is in geschil of de onbeperkte navorderingsbevoegdheid ook geldt voor nalatenschappen die al vóór 1 januari 2000 zijn opengevallen. Dit betreft situaties waarin de oorspronkelijke navorderingstermijn ten tijde van de wetswijziging in 2012 al verlopen was.
- Het hof oordeelt dat uit de wettekst en de parlementaire geschiedenis niet kan worden afgeleid dat aan artikel 66 lid 3 SW een onbeperkte terugwerkende kracht toekomt. Als het de bedoeling was geweest om ook de situaties, waarin de oorspronkelijke navorderingstermijn verlopen was, onder het bereik van de nieuwe wetgeving te brengen dan had de wetgever dit expliciet moeten bepalen.
- Voor nalatenschappen die vóór 1 januari 2000 zijn opengevallen, blijft op grond van deze uitspraak dus de oude navorderingstermijn van 12 jaar gelden.
- **Let op!** Voor de inkomstenbelasting geldt voor (verzwegen) *buitenlands vermogen* nog steeds een navorderingstermijn van 12 jaar. Bij de invoering van art. 66 lid 3 SW is bewust een onderscheid gemaakt. Voor de erfbelasting (tijdstipbelasting) was er na 12 jaar definitief geen mogelijkheid meer om na te vorderen, terwijl voor de inkomstenbelasting (tijdvakbelasting) nog altijd over de laatste 12 jaren kan worden geheven.

(Schut & Bruggink Estate Planners te Haarlem)